

ΕΜΠΡΟΣ! ★

έορτασθη κατ' ἔτος ἐπισήμως. Κατὰ τὴν ἡμέραν ταύτην ὅτο καὶ ἡ ἑορτὴ τῆς ἀγίας Ἰουστίνης, ὥστε ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ τῆς ἀγίας ταύτης ἐπρόκειτο κατ' ἔτος νὰ ἑορτάζηται τὸ μέγχ γεγονός. Καὶ ὁ Πάπας Πίος ὁ πέμπτος εἰς ἀνάμυνησιν τῆς νίκης ταύτης καθιέρωσε τὴν ἑορτὴν τῆς Παναγίας τῆς Νίκης. ὑπὸ τὸν τίτλον: Παναγίας τοῦ Ροδαρίου (*Rosario*).

Ἡ ἐνετικὴ πολιτεία συνέλαβεν τὴν ίδεαν νὰ ἀπαθανατίῃ τὴν χριστιανικὴν ταύτην Νίκην ἵστη τῆς καλλιτεχνίας. Διέταξε νὰ γίνῃ μίαν Καπέλα ἀφιερωμένη εἰς τὴν Παναγίαν τοῦ Ροδαρίου παρὰ τῇ ἐκκλησίᾳ τοῦ Ἅγιου Ἰωάννου καὶ Ἅγιου Παύλου. Διὰ τὴν καπέλαν ταύτην εἰργάσθησαν οἱ γλύπται Βιτώριας καὶ *Campagna* καὶ οἱ ζωγράφοι Ἰάκωβος Πάλμας, Φραγκίσκος Βασσάνος καὶ ὁ Τιντορέττος. Μάλιστα ἡ ζωγραφία ἡ παριστῶσα τὴν ναυμαχίαν τῆς Ναυπάκτου εὑρίσκομένη ἐν τῇ Καπέλᾳ ταύτη θεωρεῖται ἀπὸ τὰ καλὰ ἔργα τοῦ Τιντορέττου. Σημειωτέον ὅτι ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ ταύτην ὑπάρχει ζωγραφία τοῦ Ἱωσήφ *Enzo* παριστάνουσα μεταγενεστέραν ἐνετικὴν ναυμαχίαν κατὰ τῶν Τούρκων τῷ 1656. Μάλιστα ὁ Δόγης πρὸς ἀνάμυνησιν τῆς νίκης ταύτης, κατὰ τὴν ἐπέτειον τῆς νίκης, ἥτις ὅτο καὶ ἡ ἐπέτειος τῆς ἐκκλησίας ἑορτή, μετέβανεν εἰς τὴν ἐκκλησίαν ταύτην ἐπισήμως.

Εἰς τὴν ἐκκλησίαν τῆς ἀγίας Ἰουστίνης ὁ Πέρος *Vecchia* ἐζωγράφισεν εἰκόνα παριστῶσαν τὴν Ἀγίαν Ἰουστίναν ἐνώπιον τῆς ὁποίας ἴστατο ὁ Δόγης εὐχαριστῶν τὴν Ἀγίαν διὰ τὴν μεγάλην χριστιανικὴν νίκην τῆς Ναυπάκτου.

Προσέτι ἡ πρόοψις τοῦ *Naustadimou* (*Arsenale*) ἐκοσμήθη δι' ἀναγλύφων τῷ 1578, δι' ἀγάλματος τῆς Ἀγίας Ἰουστίνης, ἔργου τοῦ γλύπτου *Campagna*, πρὸς ἀνάμυνησιν ὅτι ἐκ τοῦ *Naustadimou* ἐκείνου ἐξεκίνησεν ὁ θριαμβεύτης στόλος κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς μνήμης τῆς ἀγίας ταύτης.

Ἡ ἐνετικὴ πολιτεία ἔκοψεν εἰς ἀνόμυνησιν

τῆς νίκης καὶ νομίσματα ἔχοντα τὴν εἰκόνα τῆς ἀγίας Ἰουστίνης μετὰ τῶν ἐπιγραφῶν: *Memor ero tui Justina Virgo*.

Τὴν ναυμαχίαν ταύτην περισσότερον τὴν ἀπηθανάτισεν ὁ ζωγράφος Παῦλος *Veronese* διὰ μεγάλης εἰκόνος ἵστη τὴν ἐκκλησίαν τοῦ ἀγίου Πέτρου μάρτυρος εἰς Μουράνον. Εἴκονισε τὴν φοβεράν ναυμαχίαν, ἀνωθεν τὴν σημαίαν μὲ τὸν ἄγ. Μάρκον, ἐφ' ἣς ἀκτινοβολοῦσιν ἀκτῖνες δόξης περιεχόμεναι ἐξ οὐρκνοῦ, ἐνθα φαίνεται ἡ Παναγία πρὸ τῆς ὁποίας δέονται τέσσαρες ἀγιοι ὑπὲρ τῆς Βενετίας. Ἐν τῷ μέσῳ διακρίνεται ἡ βασιλίσσα τοῦ Ἀδριατικοῦ. Ὁ ἄγιος Πέτρος καὶ ὁ ἄγιος Ρόκος δεικνύουσι τὴν Παναγίαν, ἐνῷ δέεται μετὰ τῆς Ἅγιας Ἰουστίνης καὶ τοῦ Ἑναγγελιστοῦ Μάρκου. Πρὸς τὸν ἀριστερὰν εἶναι ὅνος χοροὶ ἀγγέλων, οἵτινες φάλλουσι καὶ κρούουσιν ὅργανα· εἶναι ἔξοχον σύμπλεγμα μὲ πολλὰ πρόσωπα ἐν οἷς καὶ ὁ ἄγιος Δομίνικος, ὅστις σκορπᾷ ρόδα.

Ἡ εἰκὼν αὕτη σώζεται εἰς τὴν Ἀκαδημίαν τῶν ὠραίων τεχνῶν ἐν Ενετίᾳ. Ἐκτὸς τῆς Βενετίας καὶ εἰς ἄλλα κράτη ἐνδιαφερόμενα, ἡ καλλιτεχνία ἀπηθανάτισε τὴν ναυμαχίαν ταύτην.

Ἡ ἀνέγερσις μνημείων εἰς ἀνάμυνησιν μεγάλων συμβάντων ἡ πρὸς ἑδόνα μεγάλων ἀνέρων ἔχει συνάμα καὶ μίαν πρακτικὴν ἀποστολήν. Διέδασκουσιν εἰς τὸν λαὸν τὴν ιστορίαν πρακτικῶς καὶ διεγείρουσι γενναῖα αἰσθήματα, παρατρύνουσι δὲ τὸ καλὸν παράδειγμα.

Ἐύχης ἔργον θὰ ὅτο ἀνὰ πᾶσαν τὴν Ἑλλάδα καὶ μετά την ὡς εἰναι μεγάλων ἀναμνήσεων νὰ ἀειγερθῶσιν πολλὰ ἀναθηματικὰ μνημεῖα, ὅπερ διττῶς ὀφελεῖ· θὰ ἀναδεικνύωνται καλλιτέχναι καὶ θὰ διδάσκηται ὁ λαός.

Μοροζίνης ὁ Πελοποννήσιος

Εἰς τὸν Κωδικα τῆς μονῆς Ἀναφωνητρίας ἀναγινώσκονται τὰ ἔξι τῆς γεγραμμένα διὰ τῆς